

BAREM DE EVALUARE SI DE NOTARE
Probă scrisă la profilul ARTE, disciplina *Istoria artelor plastice*

Nu se vor acorda 0,5 puncte!

SUBIECTUL I (21 puncte)

Edificii și tipologii

Nr.	Item	Punctaj/Se vor acorda:	Răspunsuri corecte/posibile
1.	<i>Determină în ce stil/cultură se încadrează operele prezentate în imaginile a), b), c):</i>	Câte 1p. pentru fiecare răspuns corect (1x3p.=3p.) Total 3 puncte	a) Renaștere b) Bizantin c) Grecia antică/stil clasic
2.	<i>Identifică titlul fiecărui edificiu din imaginile a, b, c:</i>	Câte 1 p. pentru fiecare titlu corect (1x3=3p.) Total 3 puncte	a) Domul din Florența/Bazilica Santa Maria del Fiore b) Catedrala Sfânta Sofia din Constantinopol (astăză Istanbul) c) Partenonul
3.	<i>Realizează o descriere succintă a fiecărei opere din imaginile de mai sus. Vei avea în vedere două particularități distincte ale fiecărui stil și trei elemente arhitecturale caracteristice:</i>	Câte 1p. pentru fiecare particularitate distinctă (1p.x2=2p.); câte 1p. pentru indicarea fiecărui element arhitectural caracteristic (1p.x3=3p.) 2p.+3p.=5p. Total 5 puncte	a) Domul din Florența cuprinde: Baptisteriul Sf. Ioan Botezătorul, campanila concepută de Giotto și Bazilica Santa Maria del Fiore, arhitecți: Arnolfo di Cambio, cupola-Filippo Brunelleschi; particularități: Pereții catedralei sunt acoperiti cu dungi verticale și orizontale din marmură colorată din Carrara (alba), Prato (verde), Siena (rosie); elemente arhitecturale: interiorul catedralei se desfășoară conform planului în cruce latină, cu trei nave separate de pilaștri, ușile/porțile Baptiseriului sculptate în relief de Lorențo Ghiberti.
	Câte 1p. pentru fiecare particularitate distinctă (1p.x2=2p.); câte 1p. pentru indicarea fiecărui element arhitectural al operei (1p.x3=3p.) 2p.+3p.=5p. Total 5 puncte	b) Catedrala Sfânta Sofia/Constantinopol; Cultura/arta bizantină, arhitecții: Isidor din Milet și Anthemios din Tralles; inițial puternic legată de religia creștină. particularități: pe dinafară are aspectul unui dreptunghi, în față are un atrium, un exonartex și un nartex de mici proporții (în comparație cu restul clădirii); interiorul, divizat într-o navă centrală mare și alte două laterale mai mici peste care se ridică galeriile în două etaje; elemente arhitecturale: cupola mare, amplasată de asupra navei centrale, încadrată de alte două semicupole și șase cupole mici; 40 geamuri de la baza ei; cupola suspendată pe pandativi.	
	Câte 1 p. pentru fiecare particularitate distinctă (1p.x2=2p.); câte 1p. pentru indicarea fiecărui element arhitectural al operei (1p.x3=3p.) 2p.+3p.=5p. Total 5 puncte	c) Partenonul (Casa Fecioarei)/Grecia antică; arhitectura clasică, construit pe Acropola Atenei, la inițiativa lui Pericle. Este realizat din marmură, decorat cu reliefuri; omagiu adus Atenei, zeița războiului și înțelepciunii, protectoarea flotei grecești. particularități: Planul a fost elaborat de arhitecții Ictinos și Calicrates, sub supravegherea marelui Fidias. Forma generală a Partenonului, construit din marmură albă, este aceea a templului grec tradițional cu interiorul de ziduri compus din două părți; elemente arhitecturale: un șir dublu de coloane, tavan plat din grinzi de lemn și acoperiș din țigle de marmură. Templul era înălțat pe o bază cu trei trepte, iar zidurile exterioare și intrările templului erau înconjurate de un șir de coloane dorice; friză ionică (<i>Sărbătoarea Panateneelor</i> , Fidias).	

SUBIECTUL II (21 puncte)
Concepții și imagini plastice

Nr.	Item	Punctaj/Se vor acorda:	Răspunsuri corecte/posibile
1.	<p>Prezintă scopul și funcțiile sculpturii în stilurile: romanic, gotic și baroc. Pentru fiecare dintre stiluri, te vei referi la:</p> <ul style="list-style-type: none"> – două criterii estetice/cerințe față de operele sculpturale; – modalitatea de reprezentare a corpului uman, tehnici și materiale; – două lucrări reprezentative pentru fiecare stil. <p>a) <i>Stilul romanic</i></p>	<p>Câte 1p. pentru fiecare criteriu estetic (1p.x2=2p.); câte 1p. pentru modalitatea de reprezentare a corpului uman, tehnici și materiale (1p.x3=3p.); câte 1p. pentru fiecare exemplu de lucrare reprezentativă (1p.x2=2p.) (2p.+3p.+2p.=7p.) Total 7 puncte</p>	<p>a) Sculptura romanică - are menirea de a sublinia punctele cheie ale arhitecturii: capiteluri și cornișe în interior, porticuri și timpane la exterior. Cadrul, de regulă arhitectural, al sculpturii romanice este restrictiv. Cadrul obligă artiștii să contorsioneze formele sculptate până când acestea se înscriu în spațiul care le-a fost repartizat – legea cadrului. Decorația sculpturală a porticului este parte componentă a edificiului și urmărea preaslăvirea credinței creștine, redate prin imagini ușor de înțeles, ex. Judecata de Apoi (Biserica Sainte-Foy din Cogues); Imaginea lui Hristos triumfătorul, însoțit de cei patru evangheliști, asocierea celor patru simboluri ale Apocalipsei (îngerul, boul, leul, vulturul) cu cei patru evangheliști devenise tradițională. Capitelurile sculptate reprezintă scene biblice, este inventat capitelul istoriat, mesajul creștin fiind evident, ex. Capitel cu Moise și Vițelul de aur, Vezelay, La Madeleine, capitel cu îngerul arătându-se magilor, Autun, Saint-Lazare.</p>
	<p>b) <i>Stilul gotic</i></p>	<p>Câte 1p. pentru fiecare criteriu estetic (1p.x2=2p.); câte 1p. pentru modalitatea de reprezentare a corpului uman, tehnici și materiale (1p.x3=3p.); câte 1p. pentru fiecare exemplu de lucrare reprezentativă (1p.x2=2p.) (2p.+3p.+2p.=7p.) Total 7 puncte</p>	<p>b) Sculptura gotică - în interiorul edificiilor devine mai discretă, cu scopul de a nu întrerupe continuitatea sprijinului coloanelor pe spâlpi. În exterior, tipul nou de statui-coloane apare pe o parte și de alta a portalului, ex. Chartres. Aceste statui hieratice se înscriu în forma coloanelor. Sculptura se dezvoltă odată cu arhitectura, sculptorii se angajează în cercetările de tip realist și naturalist la nivelul iconografic și al stilului. Stilul major – stilul anului 1200, inspirat din orfevrărie (stilul antichizant) a fost creat de orfevrul Nicolas de Verdun: amvonul catedralei din Klosterneuburg sau Vânătoarea regilor magi. În a II-a jum. a sec. al XII-lea sculptura reapare în interiorul edificiilor. În timpul domniei lui Ludovic cel Sfânt, se dezvoltă stilul parizian, siluete elegant îmbrăcate, fețe fine, ochi migdalați, pomeții proeminenți, nas mic și surâs dulce – un pic de manierism, ex. Înger surâzând, catedrala din Reims, Fecioara cu pruncul devine o temă preferată. Paralel cu stilul elegant, în plastica funerară se dezvoltă un curent realist (sec. XIII), ex. Statuia regelui Carol al V-lea, Andre Beauneveu. Sculptura funerară utilizează bronzul, arama, ex. Gisantul Prințului Negru, catedrala Canterbury etc.</p>
	<p>c) <i>Stilul baroc</i></p>	<p>Câte 1p. pentru fiecare criteriu estetic (1p.x2=2p.); câte 1p. pentru modalitatea de reprezentare a corpului uman, tehnici și materiale (1p.x3=3p.); câte 1p. pentru fiecare exemplu de lucrare reprezentativă (1p.x2=2p.) (2p.+3p.+2p.=7p.) Total 7 puncte</p>	<p>c) Sculptura barocă - arta novatoarea sec. al XVII-lea, apărut în Italia, răspândit apoi în toată Europa. Trăsăturile caracteristice ale barocului în sculptură: formele exagerate, dinamice se contopesc într-un ansamblu unitar spectaculos; sculptura oferă spectacole plastice în care cadrul scenic policrom, sursa de lumină, suprafețele complicate, tensiunea emoțională a personajelor intensifică mișcarea exagerată, plină de patos; atitudinea teatrală a personajelor în poziții încordate, răsucite, exprimă extazul, suferința, neliniștea, tensiunea etc. Sculptura barocă este caracterizată printr-o dorință a artistului de a sugera mișcarea, dinamismul prin surprinderea unei acțiuni; redarea a unor unghiuri de prezentare a personajelor implicate. Opere reprezentative: Monumentul funerar al Papei Alexandru al VII-lea, Altarul Sf. Tereza, Extazul Sf. Tereza, Apolo și Dafne, busturi- Costanza Buonarelli, Ludovic al XIV-lea, autor: Lorenzo Bernini.</p>

SUBIECTUL III (18 puncte)

Relația între conceptele dominante în epocă și artele plastice

Nr.	Item	Punctaj/Se vor acorda:	Răspunsuri corecte/posibile
1.	Identifică denumirea și autorul fiecărei opere din imaginile a), b), c):	Câte 1p. pentru fiecare denumire și autor scris corect (1x3p.=3p.) Total 3 puncte	a) Fetele din Ceadir Lunga, Mihail Greco b) Prânzul grupului de vâslași de pe malul apei/Dejunul vâslașilor, Auguste Renoir c) Legenda Crucii. Adorarea Lemnului Sacru (Sfânt) și întâlnirea Reginei din Saba cu Regele Solomon, Piero della Francesca
2.	Stabilește în ce stil se încadrează operele din imaginile a), b), c):	Câte 1p. pentru fiecare răspuns corect (1x3p.=3p.) Total 3 puncte	a) Modernism plastic b) Impresionism c) Renăștere
3.	Indică câte trei particularități ale operelor prezentate în imaginile a), b), c), stabilind un punct de reper comun pentru toate operele:	Câte 1p. pentru determinarea fiecărei particularități (1p.x3=3p.) 1p. pentru un reper comun pentru toate operele (3p.+1=4p.) Total 4 puncte	a) Fetele din Ceadir Lunga , pictorul basarabean Mihail Greco redă generalizat figurile fetelor găgăuze îmbrăcate în costumele lor naționale, pregătite să participe la sărbătoare; particularități: compoziție/lucrare de sinteză cu valoare de manifest artistic; s-au utilizat procedee tipice picturii monumental-decorative; s-a apelat la tradițiile artei populare, completată cu amintirile din copilărie a pictorului, influențe ale postimpresionismului și fauvismului; puncte comune: compoziție figurativă, scenă de sărbătoare, distracție, priviri, gesturi – indică ființe contemporane cu pictorul;
	Câte 1p. pentru determinarea fiecărei particularități (1p.x3=3p.) 1p. pentru un reper comun pentru toate operele (3p.+1=4p.) Total 4 puncte	b) Prânzul grupului de vâslași de pe malul apei , pictorul francez Auguste Renoir redă un grup de prieteni, care se relaxează luând prânzul împreună pe terasa unei cafenele pe malul râului, nu departe de Paris; particularități: compoziția deschisă - cadrul indică un loc de întâlnire des frecventat de vâslași, membri ai înaltei societăți (poeți, actori, intelectuali), evocă atmosfera de petrecere, lipsită de griji; impresie de spontanietate; frânturi din imaginea râului; persistă linii de separare compozițională; redarea gesturilor tipice tablourilor stilului impresionist, sărbătoare; puncte comune: compoziție figurativă, plăcerea de relaxare, scene de sărbătoare, distracție (banchet), priviri, gesturi - indică ființe contemporane cu pictorul;	
	Câte 1p. pentru determinarea fiecărei particularități (1p.x3=3p.) 1p. pentru un reper comun pentru toate operele (3p.+1=4p.) Total 4 puncte	c) Legenda Crucii. Adorarea Lemnului Sacru (Sfânt) și întâlnirea Reginei din Saba cu Regele Solomon , frescă, creată de Piero della Francesca - pictor italian (sf. sec. XV); particularități: subiect biblic care a fost contemporaneizat, compoziție echilibrată cu două centre de interes, fiecare parte reprezintă etape succesive ale legendei (I-a parte: Regina îngenunchiază în fața lemnului sacru pe care urma să fie răstignit Hristos; a II-a Parte: Regina e întâmpinată cu tot alaiul său în palatul Regelui Solomon); puncte comune: compoziție figurativă, scenă de nuntă/procesiune religioasă, priviri, gesturi - indică ființe contemporane cu pictorul.	

SUBIECTUL IV (24 puncte)
Noțiuni/idei/concepte, particularități ale artei

Nr.	Item	Punctaj/Se vor acorda:	Răspunsuri corecte/posibile
1.	<p>Caracterizează conceptul de antropocentrism. Te vei referi la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - contextul istoric de apariție al antropocentrismului; - elementul definitoriu al antropocentrismului reflectat în două stiluri/curente; - două exemple de opere din diverse perioade, create sub influența antropocentrismului 	<p>1 p. pentru determinarea contextul istoric de apariție al conceptului; 1 p. pentru elementul definitoriu al antropocentrismului; câte 1 p. pentru exemple de antropocentrism reflectate în două stiluri/curente (1p.x2=2p.) câte 1 p. fiecare exemplu de operă din diverse perioade create sub influența antropocentrismului (1px2=2p.) 1p.+1p.+2p.+2p.=6p. Total 6 puncte</p>	<p>Antropocentrism – concept filozofic prin care se stabilește o relație armonioasă între om și univers, între microcosmos și macrocosmos; Antropocentrismul - concept estetic, a stat la baza sculpturii antice grecești; Modalități de reprezentare a proporțiilor corpului uman: asemenea zeilor, omul, creat de sculptorul Fidias, este frumos prin trăsăturile fizice; Ex.: Friza Panatheneelor, sculptor Fidias; Doriforul, Diadumenul - Canonul celor șapte capete - idealul de armonie, sculptor Policleet; Discobolul - Athena și Marsyas, sculptor Miron; Apoxiomene, sculptor Lisip - canonul de opt capete și jumătate; Apollo Sauroctonul, Hermes cu copilul Dionisos în brațe, sculptor Praxiteles - rafinament estetic, grație și eleganță în redarea corpului uman etc.</p>
2.	<p>Describe rolul și importanța luminii în pictura barocă a Țărilor de Jos, reflectat în opera a doi reprezentanți notorii (la alegere).</p>	<p>1 p. pentru descrierea picturii barocă în Țările de Jos; 1 p. pentru determinarea rolului/importanței luminii în pictura barocă a Țărilor de Jos; câte 1 p. pentru fiecare operă (1p.x2=2p.); câte 1 p. pentru fiecare reprezentant notoriu (1p.x2=2p); 1p.+1p.+2p.+2p.=6p. Total 6 puncte</p>	<p>Lumina în pictura barocă a Țărilor de Jos: Belgia, Olanda - predomină compoziții religioase, chipuri umane, nuduri ș.a. Transpunerea în artă a virtuților civice, compoziții cu tematică laică, portrete (individuale, de grup, de militari, banchete); pictura de gen, evidențierea prin lumina puternică a figurilor centrale situate pe fundal întunecat/neutru; lumina prin tușe proeminente, care nu se contopesc, formând compozițiilor relief; gen istoric, scene biblice/legende, istorii reale; Rembrandt recurge la experiența artei italiene pentru redarea contrastului (clarobscur) dintre lumină și întuneric reflectat pe figurile/obiectele pictate; Reprezentanți: Frans Hals <i>Țiganca, Ofițerii Sfântului Gheorghe</i>; Rembrandt <i>Garda de noapte, Autoportret, Întoarcerea fiului risipitor ș.a.</i></p>
3.	<p>Identifică relația artă – natură raportată la pictura romantismului german, argumentând răspunsul cu două opere din creația a doi artiști celebri.</p>	<p>1p. pentru identificarea relației artă – natură; 1p. pentru identificarea picturii romantismului german; câte 1p. pentru fiecare operă (1p.x2=2p.); câte 1p. pentru fiecare artist celebru (1p.x2=2p.); 1p.+1p.+2p.+2p.=6p. Total 6 puncte</p>	<p>Romantismul este o mișcare artistică și filozofică apărută în secolele XVIII- XIX în Europa, care a durat în mare parte în secolul al XIX-lea, apare în Germania (prin mișcarea Sturm und Drang); Romantismul german în pictură: sentimentul melancoliei, care însoțește de obicei un anumit moment al zilei (amurgul, apusul soarelui); se dezvoltă în mare măsură ca o reacție împotriva modelului francez, cu care găsește elemente comune în idealizarea trecutului național și afirmarea cultului naturii; Reprezentanți: Caspar David Friedrich este cel mai important reprezentat al Romantismului german în pictură <i>Femeie în rasarit de soare, Femeie la fereastra sau Autoportretul, Calator pe marea norilor etc.</i> Karl Friederich Lessing Jan Huss în fața conciliului, Peisaj romantic cu complex mănăstiresc, Capela pădurii; Anselme Feuerbach Orfeu și Euridice ș.a.</p>

4.	<i>Determină principalele repere stilistice ale curentului pop art de la mijlocul secolului XX, completând răspunsul cu câte o operă de valoare a doi artiști de referință.</i>	1p. pentru identificarea noțiunii pop art; 1p. pentru identificarea principalelor repere stilistice ale curentului pop-art; câte 1p. pentru fiecare operă (1p.x2=2p.); câte 1 p. pentru fiecare artist celebru (1p.x2=2p.); 1p.+1p.+2p.+2p.=6p. Total 6 puncte	Apariția pop-art-ului (<i>popular art</i>), curent artistic important din pictura sec. XX, după al doilea război mondial, inițiat în Anglia, apoi în SUA; reacție împotriva abstractului; artiștii caută noi mijloace de expresie artistică și doresc ca spectatorul să participe în mod activ la procesul de creație, căutând inspirația printre produsele societății de consum; printre precursorii acestui curent - pictorii dadaști, Edward Hopper, Jasper Jones; pop-art-ul este o artă populară, de consum, produsă în serie, uneori sofisticată sau chiar academică; denumirea de „pop” apare ulterior și în muzică; benzile desenate; Reprezentanți: Andy Warhol <i>Cutie de supă Cambells, Marilyn Monroe, Mao</i> ; Roy Lichtenstein <i>Big Painting VI, Natură moartă cu borcan cu peștișori aurii, benzi desenate</i> ; Tom Wesselmann <i>Nud mare American nr.53, Peisaj ș.a.</i>
----	---	---	---

SUBIECTUL V (16 puncte)

Ideologii și stiluri

<i>Elaborează un eseu cu genericul: Tradiție și inovație în arta secolului XX Vei avea în vedere:</i>								
– descrierea contextului socio-cultural al secolului XX;	L	0	1	1	-	-	-	-
– prezentarea a două repere estetice ale tradiției în arta secolului XX;	L	0	1	1	-	-	-	-
– determinarea a două surse de inovații survenite în artele plastice din secolul XX;	L	0	1	1	-	-	-	-
– identificarea noilor principii dezvoltate în arta occidentală a secolului XX, ilustrate în creația a doi artiști din Republica Moldova;	L	0	1	1	1	1	-	-
– actualitatea/perspectivile/viziunea personală în raport cu tendințele actuale ale artei.	L	0	1	1	1	1	-	-
– organizarea ideilor în scris și abilități de analiză și argumentare.	L	0	1	1	-	-	-	-